

Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk
Postboks 303
6882 Øvre Årdal

Oslo, 4. oktober 2021

Deres ref.:
Hanne Hoel Pedersen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/2136
2021.051.I.miljodir

Saksbehandler:
Rune Andersen

Rapport etter tilsyn 28. september 2021

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn ved Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk (virksomhetsnummer: 974825090).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten lagrer kryolittholdig bad for nedkjøling utendørs, med fare for avrenning av toksiske forbindelser til vannresipient.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen følgende frister:

- Avvik 1: 20. november 2021

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Mengdemålere som inngår i beregninger for utslipp til luft og vann kan beskrives bedre i måleprogrammet

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov. Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk velger selv hvordan dere vil følge opp anmerkninger.

Dere må betale gebyr

Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk må betale et gebyr på 27 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no. Merk svaret med saksnummer 2019/2136 og tilsynsnummer 2021.051.l.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten lagrer kryolittholdig bad for nedkjøling utendørs, med fare for avrenning av toksiske forbindelser til vannresipient.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forurensningsloven § 7 Plikt til å unngå forurensning
- Produktkontrollloven § 3 Aktsomhetsplikt
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften § 5 2. ledd pkt. 6)

Beskrivelse av krav

Ifølge forurensningsloven må ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten tillatelse fra forurensningsmyndigheten, eller tillatt etter vedtak. Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller vedtak i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensning sørge for tiltak for å hindre at den inntreffer.

Ifølge produktkontrollloven skal den som produserer, innfører, omsetter, bruker eller på annen måte behandler produkt som kan medføre forurensning vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forebygge og begrense slik virkning slik at produkter ikke medfører miljøforstyrrelse, bl.a. i form av forstyrrelse av økosystemer og forurensning.

Ifølge interkontrollforskriften skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten lagrer kryolittholdig bad utendørs for nedkjøling før det kjøres til lager. På ett av stedene var det kum med direkte avløp til Tya (elv) og derfra ut i Årdalsvannet. Ved nedbør må det anses som stor sannsynlighet for at avrenning fra lagringen går ut via denne kummen.

Kryolittholdig bad er bl.a. klassifisert som H411 Giftig, med langtidsvirkning for liv i vann. Virksomheten opplyste at de ikke var kjent med at det var gjennomført noen spesifikk risikovurdering rundt lagring av kryolitt på dette området.

Anmerkning 1: Mengdemålere som inngår i beregninger for utslipp til luft og vann kan beskrives bedre i måleprogrammet

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes måleprogram skal måleprogrammet beskrive og begrunne prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver. I dette ligger at de ulike trinnene for målinger skal beskrives. De enkelte trinnene omfatter

- metoder for volumstrømmålinger
- prøvetaking
- analyse
- utregning og rapportering av utslipp

Avløpsmengder og avgassvolum inngår i beregningsgrunnlaget for flere av de utslippskrav som er fastsatt i tillatelsen. Gjennomgang viste at disse i liten grad var omtalt i bedriftens måleprogram med f.eks. type måleutstyr, og kontroll- og kalibreringsfrekvens.

Mer informasjon om Miljødirektoratets forventninger til virksomhetenes måleprogram kan finnes her:

[Forventninger til industriens utslippskontroll - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/forventninger-til-industriens-utslippskontroll)

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk må betale et gebyr på 27 100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om

gebyr 17. september 2021 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Rune Andersen
- Øyvind Hetland

Kontaktperson for Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk

- Hanne Hoel Pedersen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk ble kontrollert under tilsynet:

- Elektrolysehall Å2C
- Målestasjon for utslipp av avløpsvann fra vasketårn
- Lager for SPL, badrester etc. (Kjerka)

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft

Regelverk

Tilsynet omfatter følgende regelverk:

- Forurensningsloven med tilhørende aktuelle forskrifter
  - Forurensningsforskriften
  - Avfallsforskriften
  - Internkontrollforskriften
- Produktkontrollloven
  - Produktforskriften
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hydro Aluminium AS Årdal Metallverk

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Fluorutslipp til luft

Hydro Aluminium Årdal Metallverk har fått fastsatt nye skjerpede krav til utslipp av fluorider til luft, gjeldende fra 1. januar 2022. Det er gjennomført og arbeides fortsatt med gjennomføring av tiltak i hall Å2C for å få ned utslippene. Det er særlig fra denne hallen virksomheten har hatt de største utfordringene. Gjennomgang av måleresultater fram til i dag viser at virksomheten er på god vei til å kunne overholde de nye utslippskravene gjeldende fra 1. januar 2022.

Virksomheten arbeider også med oppdatering av overvåkingsprogrammet knyttet til effekter av fluorutslipp til luft. Herunder en mer systematisk overvåking av effekter i hjortedyr, med bl.a. vurdering av tannskader hvert annet år.

SPL mottak og disponering

Disponering av SPL (spent pot lining) fra demonteringen av brukte katodebunner har lenge vært en utfordring for aluminiumsindustrien. Fram til i dag har dette avfallet stort sett blitt deponert som farlig avfall på Langøya.

Store deler av SPL avfallet består av tilnærmet rent karbon og bør derfor kunne utnyttes som energikilde. Som følge av at det inneholder spor av kryolitt setter det imidlertid krav til forbrenningsanleggene med hensyn til rensing av avgassene.

Hydro Årdal jobber nå med å få plass avtaler med bedrifter som har anlegg som kan ta imot og utnytte slikt avfall. I den forbindelse har de også fått tillatelse til å ta imot SPL fra andre aluminiumsverk. Tillatelsen ble gitt med virkning fra januar 2020, men virksomheten har så langt ikke tatt imot SPL avfall fra andre verk.

Det arbeides også med et prosjekt for å kunne utnytte ildfast stein, som også finnes i katodebunner, til andre formål. I dag går dette til deponi for ordinært avfall.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
Seksjonsleder

Rune Andersen
tilsynsleder

Kopi:

Årdal kommune

Statsforvalteren i Vestland